

KØBENHAVNS KOMMUNES
REGNSKAB 2010
ÅRSRAPPORT

BERETNING

- 2** FORORD
- 3** PRÆSENTATION AF REGNSKABSRESULTAT
- 4** PRÆSENTATION AF KØBENHAVNS KOMMUNE
- 5** HVOR KOM PENGENE FRA/HVAD BLEV PENGENE BRUGT TIL I 2010?
- 6** ØKONOMISKE RAMMER
- 7** INDTÆGTER FRA SKATTER OG UDLIGNING
- 8** SERVICEUDGIFTER
- 10** ANLÆGSUDGIFTER
- 14** FINANSIELLE INDTÆGTER OG UDGIFTER
- 16** SAMLET REGNSKABSOPGØRELSE
- 19** INITIATIVER TIL BEDRE ØKONOMISTYRING OG REGNSKABSVÆSEN
- 21** DET KOMMENDE ÅR

REGNSKABSRESULTAT

- 23** LEDELSESPÅTEGNING
- 24** KØBENHAVNS KOMMUNES ANVENDTE REGNSKABSPRAKSIS
- 36** LØBENDE EFFEKTIVISERING
- 38** FORTSAT FOKUS PÅ STYRING AF ØKONOMIEN
- 27** UDGIFTSBASERET REGNSKAB
- 28** OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB
- 28** OMBREGNINGSTABEL
- 29** BALANCE
- 30** FINANSIERINGSOVERSIGT
- 31** PENGESTRØMSOPGØRELSE
- 32** NOTER

Københavns Kommunes
regnskab 2010
Årsrapport

Redaktion
Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
www.kk.dk

Maj 2010

Foto
Carsten Snejbjerg, Fintan Damgaard,
iStockphoto m.fl.

Design
liebling A/S

Af Frank Jensen

Økonomien i København er i balance, og også i 2010 blev kommunens budget overholdt. Samtidig er indkomstskatten den 9. laveste blandt landets 98 kommuner. Den økonomiske krise ser dog endnu ikke ud til at have sluppet grebet, og det er derfor fortsat nødvendigt at iværksætte målrettede initiativer for at skabe vækst, øge beskæftigelsen samt styre udviklingen af udgifterne i København.

Antallet af indbyggere i København er igen i 2010 vokset betragteligt. I løbet af året blev vi 11.334 flere københavnere. Det er udtryk for, at mange mennesker og især børnefamilier finder det attraktivt at bo og leve i København. Samtidig stiller det dog krav til Københavns Kommune om, at vi investerer i skoler og daginstitutioner. I 2011 har vi budgetteret med anlægsudgifter for 4,1 mia. kr., der bl.a. skal gå til daginstitutioner, skoler, udvikling af byrum og grøn vækst.

Økonomien i Københavns Kommune er grundlæggende god, således er udgifterne på serviceområderne i 2010 369 mio. kr. lavere end det korrigerede budget. Dette er bl.a. et resultat af en stram styring både før og under den nuværende økonomiske krise, der udarbejdes f.eks. månedlige risikovurderinger samt periodisering af udgifter. Stram styring af kommunens økonomi er fortsat en nødvendighed i de kommende år, hvor der også fortsat vil være fokus på effektiviseringer. At der er styr på økonomien er baggrunden for, at Københavns Kommune med aftalen KBH i vækst igangsætter nye anlægsbyggerier i København for ca. 0,6 mia. kr. med fokus på grønne og energirigtige løsninger på de kommunale kerneområder og samtidig bidrager til at få gang i økonomien og skabe flere nye arbejdspladser. Aftalen er en fortsættelse af den kurs, der blev udstukket med aftalen Kickstart København i 2010 og med budgettet for 2011.

Det er også centralt at gå mere offensivt ind i arbejdet med at skabe vækst og nye arbejdspladser i København. Når vi sammenligner os med andre storbyer omkring os, som f.eks. Hamborg og Stockholm, viser tallene tydeligt, at København halter bagud i forhold til den økonomiske vækst og evnen til at tiltrække og skabe nye arbejdspladser.

Ledigheden i København er i løbet af 2010 steget med 22 pct. og forventningen til 2011 er, at ledigheden fortsat vil stige. Ud over at være en belastning for den enkelte medfører ledigheden et øget pres på kommunens udgifter til overførselsindkomster.

Vi har med krisepakker i 2010 og 2011 gjort en betragtelig indsats for at nedbringe ledigheden. Oprettelse af løntilskudsstillinger har vist sig at være en af de mest effektive aktiveringsformer, og det lykkedes at skabe 1.572 stillinger i 2010. Det ambitiøse mål for 2011 er, at 2.800 ledige skal tilbydes en løntilskudsstilling.

En anden indsats for at modvirke af den økonomiske krise er, at der fortsat sikres oprettelse af praktikpladser. I 2010 lykkedes det via en kommunal indsats at skabe 23 pct. flere praktikpladser end i 2009 og i 2011 er målet en fortsat stigning. Dette sker bl.a. ved, at Københavns Kommune stiller krav til sine leverandører om at medvirke til oprettelse af praktikpladser.

Vi er kommet godt i gang med arbejdet med at gøre København til en sikrere by. Antallet af anmeldelser af personfarlig kriminalitet er faldet fra 2009 til 2010, og flere københavnere føler sig nu trygge. Udfordringen med at stoppe tilgangen til banderne løses dog ikke over natten. Derfor vil vi i 2011 arbejde videre med både kortsigtede og langsigtede tiltag, som exitprogram, hotspots, pluscentre og et styrket SSP-samarbejde – alt sammen for at skabe tryghed for alle københavnere.

Vi vil i det kommende år arbejde målrettet videre med de udfordringer som demografien, kravet om nulvækst i serviceudgifterne og den vigende økonomiske vækst giver os og sikre, at vi fortsat kan imødekomme borgerne med serviceydelser af høj kvalitet.

PRÆSENTATION AF REGNSKABSRESULTAT

Kommunens økonomi er sund, og måltallet for serviceudgifter blev overholdt i 2010. Med et overskud på den strukturelle driftsbalance pr. indbyg-

ger på 5.744 kr. mod 4.307 kr. i 2009 har Københavns Kommune et resultat i toppen af kommunerne i Danmark.

NØGLETAL FOR DRIFT

Kr. pr. indbygger, 2010-P/L	Regnskab 2009	Vedtaget Budget 2010	Regnskab 2010	Korrigeret regnskab 2010**
Serviceudgifter	42.911	42.761	42.369	42.201
Overskud på den strukturelle driftsbalance*	4.436	4.558	5.744	-
Bruttoanlægsudgifter	4.647	5.578	4.486	-

* Den strukturelle driftsbalance er udtryk for det ordinære driftsresultat korrigeret for bl.a. driften af ældreboliger, tjenestemandspensioner på forsyningsområdet samt ekstraordinære kvalitetsfondsmidler. Overskuddet kan anvendes på bl.a. anlægsinvesteringer.

** Korrigeret for effekten af overtagelse af nye opgaver vedr. mere kvalitet i ældreplejen, midtvejsregulering af aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet samt DUT midler (90 mio. kr.) i 2010 til brug for sammenligning med regnskab 2009 og vedtaget budget.

BALANCE AKTIVER

1.000 kr.	Primo 2010	Ultimo 2010
Anlægsaktiver		
- Materielle anlægsaktiver	15.207.714	14.696.896
- Immaterielle anlægsaktiver	46.219	37.221
- Finansielle anlægsaktiver	32.928.438	29.360.276
Omsætningsaktiver	5.442.407	7.567.539
AKTIVER I ALT	53.624.778	51.661.932

PASSIVER

1.000 kr.	Primo 2010	Ultimo 2010
Egenkapital	25.821.937	21.673.275
Hensatte forpligtelser	17.963.818	21.614.759
Langfristede gældsforpligtelser	4.666.509	4.646.724
Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	64.633	55.834
Kortfristede gældsforpligtelser	5.107.881	3.671.341
PASSIVER I ALT	53.624.778	51.661.932

PRÆSENTATION AF KØBENHAVNS KOMMUNE

Demografi	København	Hele landet
Areal (km ²)	88	43.097
Befolkning pr. 1. januar 2011	539.542	5.560.628
- Med dansk oprindelse	420.019	4.998.111
- Indvandrere	90.332	428.904
- Efterkommere af indvandrere	29.191	133.613

Aldersfordeling 1. januar 2011

0-6 årige	46.838	456.674
7-16 årige	43.453	683.743
17-64 årige	393.407	3.486.430
65+	55.844	933.781
Befolkningstilvækst (pct.)	2,1	0,5
Ledighed ved udgangen af 2010 (pct.)	5,2	4,0
Serviceudgifter afholdt i 2010 (mio. kr.)	22.620	
Anlægsudgifter afholdt i 2010 (brutto)	2.395	
Overførselsudgifter afholdt i 2010	5.907	
Personskat i 2010 (pct.)	23,8	24,9
Grundskyldspromille	34,0	25,9
Samlede skatteindtægter i 2010 (mio. kr.)	23.714	

Langfristet gæld

- Langfristet gæld ekskl. leasing pr. indbygger (kr.)	8.606	13.699
---	-------	--------

Finansielle nøgletal (mio. kr.)	København 2009	København 2010
- Soliditetsgrad (pct.)*	49,9	42,1
- Ikke-finansielle anlægsaktiver i alt	15.254	14.734
- Egenkapital	25.822	21.673
- Hensatte forpligtelser (primært tjenstemandsforpligtelser)	17.964	21.615

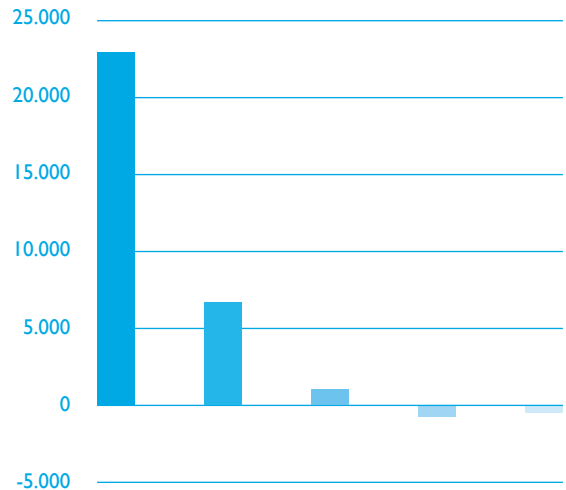
* Soliditetsgraden falder på grund af et fald i egenkapitalen, der hovedsageligt kan henføres til en stigning i hensættelser til fremtidige pensionsudgifter og et fald i værdien af kommunens tilbagekøbsrettigheder.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets nøgletal, Danmarks Statistik samt data fra Kommunens Økonomisystem

HVOR KOM PENGENE FRA I 2010?

Opgjort netto i mio. kr.

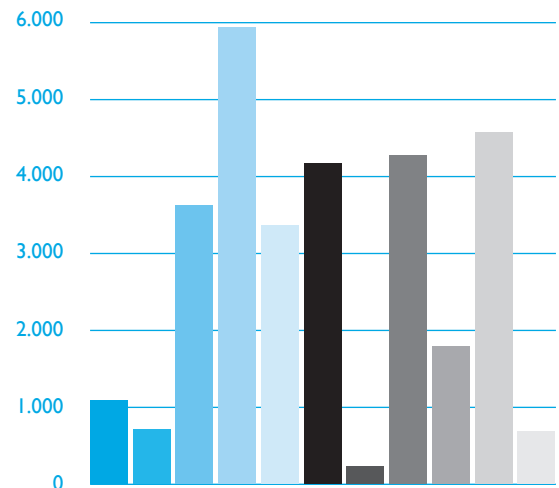
Skatter	23.667
Tilskud og udligning	7.492
Renter m.v.	876
Kurstab og kursgevinster	-1.040
Balanceforskydninger	-501
Total	30.494

HVAD BLEV PENGENE BRUGT TIL I 2010?

Opgjort netto i mio. kr.

Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.067
Transport og infrastruktur	781
Skoleområdet	3.773
Beskæftigelsesområdet m.v.	5.912
Sociale opgaver	3.394
Tilbud til ældre og handicappede	4.166
Forsyningsvirksomheder	73
Daginstitutioner m.m.	4.221
Sundhedsområdet	1.796
Administration	4.610
Kultur m.m.	701
Total	30.494

ØKONOMISKE RAMMER

I 2010 var kommunerne igen underlagt stram statslig styring af serviceudgifterne, som betyder, at kommunerne er underlagt et måltal for deres serviceudgifter. Hvis serviceudgifterne i kommunernes regnskaber samlet set overstiger dette måltal, vil kommunerne fra regnskab 2011 blive sanktioneret gennem en reduktion af bloktilskuddet. Det betingede bloktilskud, som kun udbetales, hvis kommunerne overholder måltallet for serviceudgifter, er i 2011 blevet forhøjet til 3 mia. kr. fra 1 mia. kr. i 2010.

Københavns Kommune afholdt i 2010 serviceudgifter for 22,6 mia. kr., mens kommunens måltal var 22,9 mia. kr., dermed har København overholdt sin andel af KL's aftale med Regeringen. Skatten blev i 2010 igen holdt i ro, og København har fortsat landets 9. laveste kommunale indkomstskat med en udskrivningsprocent på 23,8.

Genopretningsplanen, som Regeringen og Dansk Folkeparti præsenterede i maj 2010, indebar en aftale om nulvækst i kommunerne i perioden 2011–2013. Dette afspejledes i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi for 2011, som indebærer, at kommunerne under ét ikke må bruge flere penge i 2011 end i 2010. Herudover er der som noget nyt fra 2011 indført et krav til kommunerne om aflæggelse af halvårsregnskab.

Der var i 2010 ikke loft over kommunernes anlægsudgifter, og heller ikke i 2011 er der aftalt et anlægsloft mellem kommunerne og Regeringen. Dette betyder, at Københavns Kommune har kunnet opretholde et højt anlægsniveau. Dette er helt centralt, idet det – i en situation med et stigende demografisk pres – er centralt at investere i flere daginstitutioner, skoler m.v. samt at indarbejde bedre og smartere løsninger i kommunens bygninger for at realisere lavere enhedsudgifter på serviceområderne.

INDTÆGTER FRA SKATTER OG UDLIGNING

Københavns Kommunes indtægtsgrundlag var i 2010 på i alt 31.160 mio. kr. Skatteindtægterne var på 23.667 mio. kr. og udgjorde dermed 74 pct. af kommunens samlede indtægter, mens indtægten fra tilskud og udligning var på 7.492 mio. kr.

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og de udgjorde i 2010 23.667 mio. kr. De vigtigste skatter er på indkomst, ejendomme og selskaber.

Indkomstskat

Københavns Kommune valgte i 2010 et statsgaranteret indtægtsgrundlag. Derved fik Københavns Kommune en indtægt på 18.205 mio. kr. fra den kommunale indkomstskat, hvilket svarer til 58 pct. af de samlede indtægter. Udskrivningsprocenten blev i 2010 fastholdt på 23,8 pct. Derudover modtager Københavns Kommune også skat fra indtægter optjent på forskerordningen, der ikke er omfattet af statsgarantien. Indtægten herfra beløb sig i 2010 til 83 mio. kr.

Ejendomsskat

Indtægten fra ejendomsskat var på 4.017 mio. kr., hvilket gør det til den næststørste skat. Ejendomsskat betales enten i form af grundskyld på afgiftspligtige grundværdier eller som dækningsafgift på offentlige ejendomme og på private forretningsejendomme. Grundskylden blev i 2010 fastholdt på 34 promille, og dækningsafgiften på 10 promille for private erhvervsjendomme, samt på 8,75 promille af forskelsværdien og 15 promille af grundværdien af offentlige ejendomme.

Selskabsskat

Selskabsskatten var på 1.328 mio. kr. og udgør dermed 4 pct. af de samlede indtægter. Da den kommunale selskabsskat afregnes med 3 års forsinkelse, vedrører betalingen i 2010 derfor selskabs- og fondsskatter fra 2007. Den økonomiske krise vil derfor først slå igennem i form af faldende kommunale selskabsskatter i 2011. I budgettet for 2011 er der indregnet 724 mio. kr.

Tilskud og udligning

Københavns Kommune modtog i 2010 i alt 7.492 mio. kr. i tilskud og udligning. Udligningen udgøres hovedsagelig af hovedstadsudligningen, der er finansieret af kommunerne i hovedstadsområdet. Den medførte en indtægt på 692 mio. kr. Tilskud omfatter blandt andet statstilskud og landsudligning, som henholdsvis ydes efter folketal og strukturelt under-skud, der defineres som forskellen mellem udgiftsbehov som følge af kommunens befolkningssammensætning og udskrivningsgrundlaget. Det direkte statstilskud beløb sig til 1.673 mio. kr., mens statstilskuddet via landsudligningen beløb sig til 4.377 mio. kr. Øvrige indtægter fra tilskud og udligning, heriblandt indtægter fra beskæftigelsestilskud, udligning og tilskud vedrørende udlændinge samt kommunale bidrag til regionerne, udgjorde 750 mio. kr.

SERVICEUDGIFTER

Københavns Kommune overholdt i 2010 regeringens loft over serviceudgifter. Københavns Kommunes serviceudgifter udgjorde 22,6 mia. kr.

Det store fokus på at overholde kommunernes aftale med regeringen har sikret, at Københavns Kommune samlet set overholder kommunes måltal for serviceudgifter på 22.880 mio. kr. og samtidigt overholdes budgettet for 2010.

I forhold til budgettet er mindreforbruget på 369 mio. kr. i 2010, mens mindreforbruget i forhold til servicemåltallet er på 260 mio. kr. Dette er opgjort inkl. aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet. Opgøres mindreforbruget ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet er der et mindreforbrug i forhold til servicemåltallet på 346 mio. kr. Mindreforbruget skyldes bl.a. berigtigelse af momsrefusion fra de seneste fem år på ca. 100 mio. kr., samt en generel stram styring af serviceudgifterne og er fordelt på samtlige forvaltningsområder.

De seneste tal fra KL viser, at landets kommuner som helhed forventes at overskride det aftalte niveau for serviceudgifterne med 1,9 mia. kr. Overskridelsen skyldes primært at det specialiserede socialområde har været undervurderet i budgettet for 2010.

Der er ingen regnskabssanktion i 2010 for kommunerne. Regeringen har allerede indført en regnskabs-sanktion for regnskab 2011, hvilket skal ses i lyset af de seneste års overskridelser af budgetterne fra kommunerne. Københavns Kommune har i både 2008 og i 2009 overholdt budgetterne og har derfor ikke bidraget til overskridelsen.

OVERSIGT OVER UFORBRUGTE OVERFØRTE DRIFTSBEVILLINGER 2010-2011, 1.000 KR

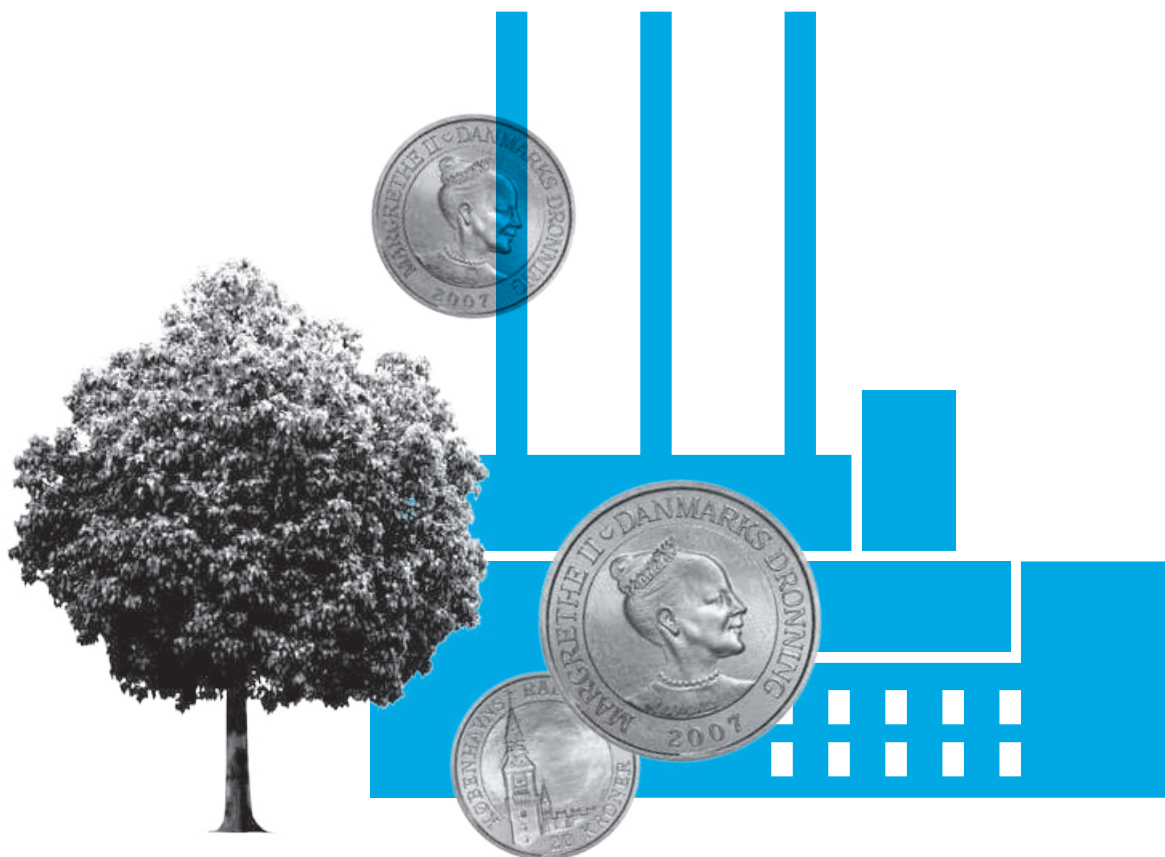
Revisionen	-93
Borgerrådgiveren	160
Beredskabskommissionen	0
Økonomiudvalget	3.681
Sundheds- og Omsorgsudvalget	8.583
Børne- og Ungdomsudvalget	-1.053
Teknik- og Miljøudvalget	1.565
Kultur- og Fritidsudvalget	1.418
Socialudvalget	21.609
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	4.836

I ALT

40.706

SERVICEUDGIFTER

Mio. kr. 2010 p/l	Regnskab 2009	Regnskab 2010	Vedttaget budget 2010	Korrigeret budget 2010	Afvigelse KB-Regnskab 2010	Afvigelse i procent
Revisionen	34	21	20	21	0	-0,45
Borgerrådgiveren	9	8	8	8	0	1,9
Beredskabskommissionen	241	238	242	238	0	0
Økonomiudvalget	1.840	2.003	2.086	2.043	41	1,99
Sundheds- og Omsorgsudvalget	5.453	5.475	5.442	5.525	50	0,91
Børne- og Ungdomsudvalget	8.418	8.457	8.310	8.520	63	0,74
Teknik- og Miljøudvalget	891	786	798	840	54	6,46
Kultur- og Fritidsudvalget	318	194	311	233	39	16,69
Socialudvalget	4.598	4.667	4.832	4.761	94	1,98
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	656	771	780	799	28	3,51
I ALT	22.459	22.620	22.829	22.989	369	1,61
Serviceudgifter pr. indbygger i kr.	42.911	42.369	42.761	43.061		

ANLÆGSUDGIFTER

I 2010 var landets kommuner ikke underlagt et anlægsloft fra staten, da der var behov for at sætte gang i økonomien som følge af den økonomiske krise, og endvidere blev tilskuddet til kommunerne fra kvalitetsfonden øget fra 1 mia.kr. i 2009 til 4 mia. kr. i 2010.

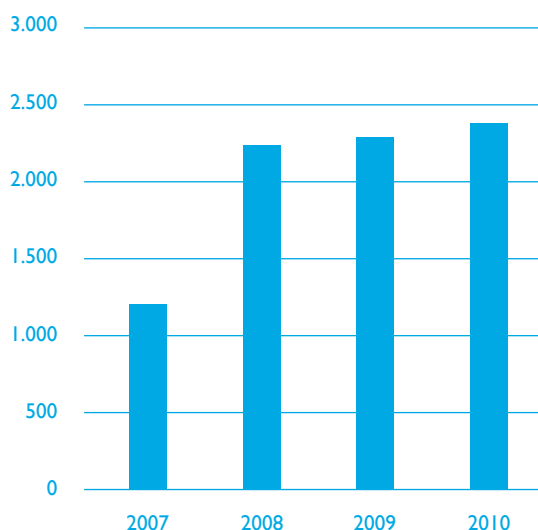
Københavns Kommune fortsatte genopretningen af byens bygninger og opførelsen af nye anlæg, herunder nye daginstitutioner, skoler og idrætsfaciliteter. I 2010 har bl.a. Lykkebo skole i Valby fået ny idrætshal, der er etableret 9 km cykelsti i kommunen, der er åbnet 340 nye moderne plejeboliger og der er åbnet nye daginstitutioner bl.a. i Ørestaden og i Valby. I alt er der etableret 699 nye pladser til de 0-5-årige i 2010 ved nyanlæg. Derudover er der for at imødekomme det stigende børneantal oprettet flere fleksible pladser i 2010, således at 3.500 flere børn har fået en plads i 2010.

2010 var endnu et år med et højt anlægsniveau, hvor der blev igangsat og færdiggjort en lang række anlægsprojekter i Københavns Kommune. Regnskabsresultatet for bruttoanlæg i 2010 udviser et forbrug på 2.395 mio. kr. og dermed et mindreforbrug på 274 mio. kr. i forhold til kommunens korrigerede budget og et mindreforbrug på 583 mio. kr. i forhold til vedtaget budget.

Selvom anlægsforbruget er historisk højt, så har anlægsniveauet ikke været så højt som forventet, da dette er stagneret på niveauet fra 2009:

KØBENHAVNS KOMMUNES BRUTTOANLÆGS-
UDGIFTER I ÅRENE 2007-2010. MIO. KR.

■ Bruttoanlæg

Der har derfor i 2010 været stor fokus på gennemførelsen af anlægsprojekter. Der er i Københavns Kommune etableret fast track på anlægssager, som skal sikre tidlig koordinering mellem forvaltningerne. Der er i forbindelse med beslutningen om fast track endvidere sat fokus på byggesagsbehandling og processen for lokalplaner og opsat servicemål for begge områder.

I fast track er der endelig igangsat en gennemgang af snitfladerne mellem Københavns Ejendomme og forvaltningerne for at sikre den mest optimale arbejdsdeling mellem parterne. I løbet af 2011 vil der foreligge forslag til de fremtidige snitflader mellem Københavns Ejendomme og forvaltningerne.

Derudover har der også i 2010 været fokus på at sikre den rette periodisering af anlægsbudgetterne, og det har derfor været muligt at ændre periodiseringen af budgetmidler på anlæg to gange i løbet af året. Dette har resulteret i udskydelse af budgetmidler fra 2010 til 2011 og frem på 1,2 mia. kr.

Endvidere har der i budgetprocessen for 2011 været fokus på anvendelse af stjernemarkeringer, hvilket muliggør at forvaltningerne kan igangsætte anlægsprojekterne allerede fra starten af budgetåret, og ikke skal afvente en særskilt politisk godkendelse af det enkelte anlægsprojekt, hvilket kan fremrykke anlægsprocessen betydeligt.

Mio. kr. 2010 p/l	Vedtaget budget på bruttoanlæg	Korrigeret budget på bruttoanlæg	Regnskab 2010	Difference Regnskab-vedtaget Budget	Difference Regnskab-korrigeret Budget
Økonomiudvalget	291	167	112	179	55
Sundheds- og Omsorgsudvalget	81	98	40	41	58
Børne- og Ungdomsudvalget	607	118	120	487	-2
Teknik- og Miljøudvalget	1.224	1.036	1.011	213	25
Kultur- og Fritidsudvalget	647	1.214	1.098	-451	116
Socialudvalget	126	36	15	111	21
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1	0	0	1	0
I ALT	2.978	2.669	2.395	583	274
Bruttoanlæg pr. indbygger	5.578	4.999	4.486	-	-

LEDIGHED OG OVERFØRSELSUDGIFTER

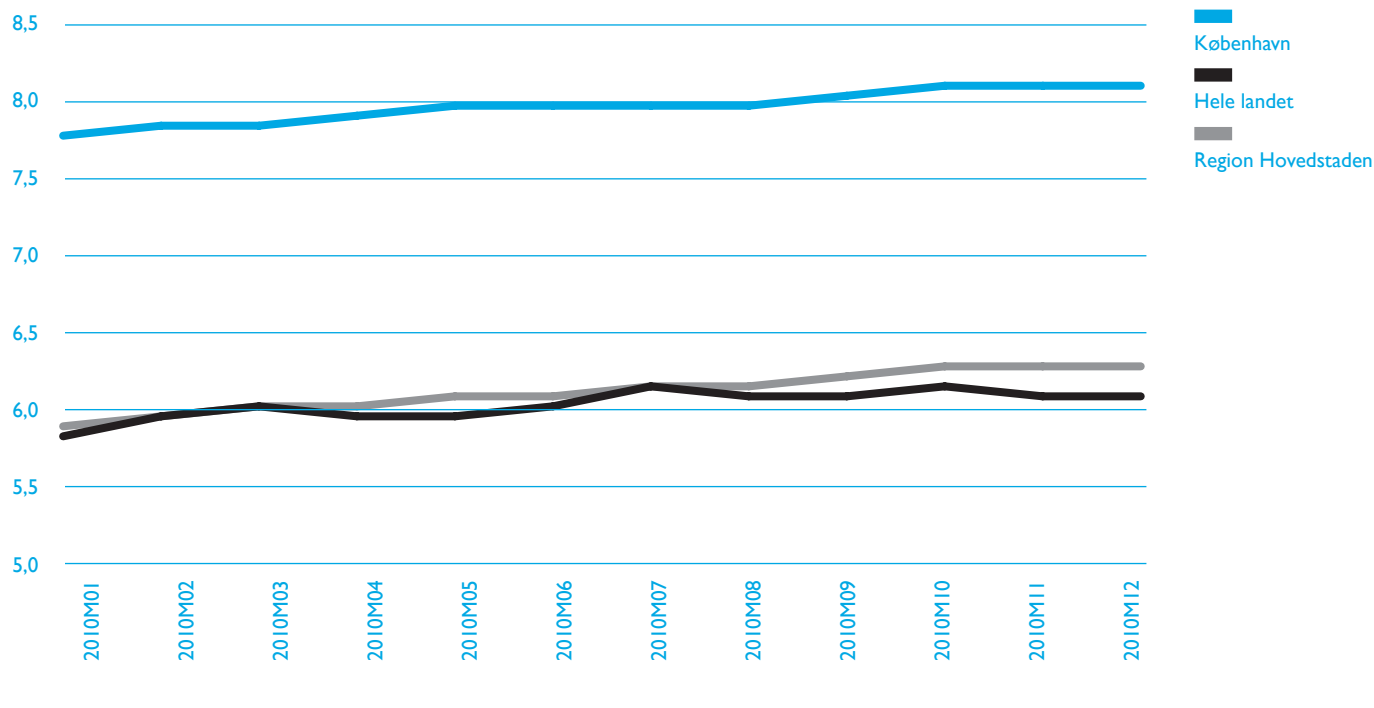
Ledigheden i Københavns Kommune er steget i løbet af 2010, men stigningen har været lidt mindre end resten af landet. Københavns Kommune har i 2010 og også i 2011 stor fokus på at mindske ledighedsstigningen og afbøde konsekvenserne heraf. Kommunen har vedtaget to krisepakker, og har markant øget antallet af praktikaftaler og løntilskudspladser.

Fra 2009 til 2010 er bruttoledigheden steget med 22 pct. i Københavns Kommune. Bruttoledigheden omfatter de arbejdsmarkedsparate kontanthjælps-

modtagere og forsikrede ledige, herunder ledige i aktivering. I december 2010 var der 23.200 bruttoledige i København. Til sammenligning er ledigheden steget med 26 pct. i hele landet og 28 pct. i Region Hovedstaden.

Med en gennemsnitlig ledighedsprocent på 8,0 pct. i 2010 er ledigheden i København dog fortsat højere end på landsplan.

Bruttoledighed i pct. af arbejdsstyrken

Kilde: Danmarks Statistik

Beskæftigelsestiltag i Københavns Kommune

Københavns Kommune har vedtaget en lang række tiltag for at mindske konsekvenserne af den stigende ledighed.

I budget 2010 blev der afsat 38 mio. kr. i en Krisepakke, herunder en ekstra indsats for at reducere antallet af sygedagpengesager over et års varighed.

Udover at have store konsekvenser for borgerne er denne gruppe særligt dyre for kommunen, idet staten ikke betaler refusion for sager over 52 uger. Indsatsen har båret frugt, da antallet af lange sager er faldet med ca. 13 pct. i 2010.

I budget 2011 er der afsat i alt 91 mio. kr. til en Krisepakke II, der bl.a. skal sikre et højt serviceniveau i jobcentrenes møde med de ledige og gøre det muligt at tilbyde aktivering til en større gruppe af ledige.

Københavns Kommune gør også en særlig indsats over for unge ledige københavnere, hvor en særlig udfordring er mangel på praktikpladser. Borgerrepræsentationen har vedtaget Københavns Ungejobpakke, der har betydet, at der i 2010 er indgået i alt 1.713 praktikaftaler. Det er 322 flere aftaler end i 2009 svarende til en stigning på 23 pct. Den særlige indsats videreføres i 2011, hvor det er målsætningen at indgå 1.733 praktikaftaler i alt.

Ungejobpakken har også øget antallet af løntilskudsstillinger, der er en af de mest effektive aktiveringsformer. I 2010 blev der oprettet 1.572 stillinger, som forventes øget til knap 2.800 stillinger i 2011.

Den markante forøgelse er også i tråd med den nye beskæftigelseslovgivning med virkning fra januar 2011, hvor der er en øget fokus på virksomhedsrettet aktivering.

Overførselsudgifter

Kommunerne har i mange år varetaget beskæftigelsesindsatsen over for kontanthjælpsmodtagerne og overtog fra den 1. januar 2010 tillige finansieringsansvaret for de forsikrede ledige. Herudover har

kommunen også ansvaret for en lang række andre forsørgelsesydelse, herunder førtidspension, sygedagpenge, boligydelse, revalidering, løntilskud til forsikrede ledige, fleksjobbere mv.

På de største overførselsområder er der samlet set tale om et mindre mindreforbrug, men udgifterne til kontanthjælp har dog været højere end budgettet.

Udgifterne til kontanthjælp var i 2010 på knap 1,7 mia. kr. Budgettet er overskredet med 48 mio. kr., hvilket primært skyldes, at kommunens nettoudgift pr. kontanthjælpsmodtager er steget. Der har bl.a. været flere modtagere over 25 år end forudsat, og denne gruppe får udbetalt en højere ydelse end unge kontanthjælpsmodtagere. Herudover er indtægterne fra statsrefusion lavere end budgetteret, fordi en del kontanthjælpsmodtagere ikke blevet aktiveret rettidigt i forhold til beskæftigelseslovgivningen. I sådanne tilfælde er kommunen ikke berettiget til statsrefusion. På dagpengområdet er der et mindre merforbrug på 3 mio. kr.

Sygedagpenge gives til borgere til erstatning af tabt arbejdsfortjeneste som følge af sygdom. På dette område er der et mindreforbrug på ca. 10 mio. kr.

Kommunens udgifter til førtidspension i 2010 på i alt 1,3 mia. kr. er 69 mio. kr. lavere end forudsat i budgettet. Mindreforbruget kan primært henføres til en markant lavere tilgang til førtidspension efter den nye ordning end forventet. Således er antallet af nytilkendelser på 562 borgere færre end forudsat i budget 2010. Dette modsvares i nogen grad af et merforbrug på førtidspension efter den gamle ordning, der kan henføres til en stigende enhedspris som følge af en lavere ydelse til de borgere, der afgår fra ordningen end de borgere, der fortsat modtager førtidspension efter gammel ordning.

Mio. kr., 2010 p/1	Vedtaget Budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
Kontanthjælp	1.576	1.608	1.656	-48
A-dagpenge	603	725	728	-3
Sygedagpenge	777	736	726	10
Førtidspension	1.342	1.340	1.271	69
I ALT	4.298	4.410	4.381	29

FINANSIELLE INDTÆGTER OG UDGIFTER

Københavns Kommune har sammenlignet med mange andre kommuner en god likviditet og en forholdsvis lille gæld pr. indbygger. Afkastet på kommunens likvide aktiver var i 2010 tilfredsstillende. Set i lyset af finanskrisen og for at øge den finansielle fleksibilitet har kommunen i løbet af 2010 taget yderligere initiativer og har således indgået aftale om at forhøje kreditfaciliteterne hos sin hovedbank til 3 mia. kr. samt lavet rammeaftaler med banker om belåning af obligationer på op til 1,5 mia. kr. Desuden har kommunen for at udnytte de historisk lave renter omlagt gæld for 2,5 mia. kr. i 2010. Omlægningen forventes at give kommunen en betydelig rentebesparelse.

Likvide aktiver

Kommunens likvide aktiver består, foruden af bankindestående og kontanter, af obligationer og af indskudsbeviser i den investeringsforening, som Københavns Kommune etablerede i 2007. Investeringsforeningen blev etableret for at forvalte midler fra salget af kommunens el-aktiviteter til DONG i 2006. Midlerne i investeringsforeningen er overvejende øremærket til store anlægsprojekter herunder Nordhavnsvejen.

Kommunens likvide aktiver steg i 2010 med 2.242 mio. kr. fra 4.673 mio. kr. ultimo 2009 til 6.916 mio. kr. ultimo 2010. Årsagerne til stigningen er bl.a. kommunens positive regnskabsresultat, herunder at de budgetterede anlægsinvesteringer i 2010 ikke er gennemført i det planlagte tempo.

Kommunens reelle kasse, dvs. de likvide aktiver, der endnu ikke er disponeret til f.eks. anlægsprojekter, udgør 1.243 mio. kr. pr. ultimo 2010.

Nedbringelse og omlægning af den langfristede gæld
Kommunens langfristede gæld faldt med 15 mio. kr. i 2010, fra 4.659 mio. til kr. 4.643 mio. kr. ultimo 2010. Det lavere afdrag end i 2009 skyldes en politisk beslutning ifm. budgetforliget for 2010, hvor det blev besluttet at anvende midlerne på anlægsinvesteringer frem for afdrag på gæld for dermed at bidrage til at

stimulere den københavnske økonomi.

I løbet af året blev der omlagt gæld for 2,5 mia. kr. fra gæld til By & Havn til lån i Kommunekredit. Sammen med en lignende omlægning i 2009 på ca. 0,9 mia. kr., er der samlet omlagt gæld for ca. 3,4 mia. kr. Omlægningerne forventes at give kommunen en betydelig rentebesparelse, idet der på den tidligere gæld var en rente på 4,2 pct. p.a., mens der på de nye lån er en rente på p.t. 2,0 pct.

Den langfristede gæld udgør 8.606 kr. pr. indbygger pr. ultimo 2010.

Finansielle indtægter

De realiserede finansindtægter udgjorde 374 mio. kr. i 2010. Heraf udgør udbytte fra kommunens investeringsforening 187 mio. kr. Herudover udgør de urealiserede kursgevinster 41 mio. kr., som primært stammer fra investeringsforeningen.

Afkastet på de likvide aktiver (ekskl. beholdning af obligationer, hvor Københavns Energi eller kommunen selv er debitor) var i 2010 på 3,2 pct. I den ene ende af skalaen gav investeringsforeningen et afkast på 4,75 pct., medens bankindestående gav 0,52 pct.

Kommunen har øget sin beholdning af kortfristede realkreditobligationer til ca. 1 mia. kr. i løbet 2010. Beholdningen er øget på bekostning af bankindeståender, og sker som led i en risikospredning ift. bankerne, og for at få et bedre afkast end de historisk lave renter på bankindestående kan give. Kommunen kan belåne obligationerne, hvilket bidrager til det likviditetsmæssige beredskab.

Finansielle udgifter

De finansielle udgifter var i 2010 på 1.238 mio. kr. Heraf er 197 mio. kr. renteudgifter og 2 mio. kr. realiserede nettokursgevinster.

Restbeløbet på 1.042 mio. kr. indgår i regnskabet som et kurstab, men er reelt en afgift til staten. Kommunen skal ved udlodning ifm. med salg af kommunale energiforsyningselskaber (fx fra Københavns Energi) betale 40 pct. af det modtagne beløb i skat til staten og skal deponere de øvrige 60 pct. i 10 år.

Tidligere figurerede skatten i kommunens regnskab som lavere indtægter vedr. bloktilskud i det år, hvor afgiften blev modregnet i bloktilskuddet. Fra og med regnskab 2010 indgår skatterne direkte i regnskabet som skat til staten i det år, hvor udlodningen finder sted. Skat til staten på udlodninger fra Københavns Energi fra tidligere år, der indgår med tilbagevirkende kraft, udgør i 2010 775 mio. kr., men modsvares regnskabsteknisk af tilsvarende højere indtægter fra bloktilskuddet. Skat på udlodning af 700 mio. kr. fra Københavns Energi i 2010 til medfinansiering af Kickstart København udgør 280 mio. kr. plus forrentning.

SAMLET REGNSKABS- OPGØRELSE

Kommunens økonomiske stilling er sund, og det samlede resultat for 2010 blev et overskud på 502 mio. kr. I forhold til 2009 er resultatet forbedret med 2.408 mio. kr., hvilket primært skyldes stigende

indtægter fra skatter, tilskud og udligning, men også udskydelse og manglende færdiggørelse af anlægsprojekter.

Regnskabsopgørelse (1000 kr.)	Regnskab 2009	Regnskab 2010
Skatteindtægter	22.522.295	23.667.410
Indtægter fra tilskud og udligning	4.162.669	7.492.290
Indtægter	26.684.964	31.159.700
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	944.792	950.415
Transport og infrastruktur	241.661	269.005
Undervisning og kultur	3.842.139	3.812.409
Sundhedsområdet	1.622.260	1.766.699
Sociale opgaver og beskæftigelse	15.813.214	17.432.884
Fællesudgifter og administration m.v.	4.354.432	4.485.921
Driftsudgifter	26.818.500	28.717.333
= Driftsresultat før finansiering	-133.536	2.442.367
Renteindtægter inkl. udbytte	776.204	373.950
Renteudgifter	-213.017	-197.499
Realiseret kursgevinst/tab, netto	-89.864	1.736
Afgift vedr. afståelse af energivirksomheder*	0	-1.042.175
Finansielle poster, netto	382.965	-863.988
= Resultat af ordinær driftsvirksomhed	249.429	1.578.379
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	628.479	610.586
Transport og infrastruktur	476.342	551.613
Undervisning og kultur	735.855	662.314
Sundhedsområdet	28.317	28.807
Sociale opgaver og beskæftigelse	261.189	365.656
Fællesudgifter og administration m.v.	210.168	137.405
Bruttoanlægsudgifter	2.340.351	2.356.381
Samlede anlægsindtægter	-455.746	-652.522
Anlægsudgifter, netto	1.884.605	1.703.859
= Resultat af det skattefinansierede område	-1.635.176	-125.479
Drift (indtægter - udgifter)	-340.377	-34.373
Anlæg (indtægter - udgifter)	-21.158	-38.958
Forsyningsvirksomheder	-361.535	-73.331
= Resultat før ekstraordinære poster	-1.996.712	-198.811
Ekstraordinære indtægter	90.357	700.000
= RESULTAT I ALT	-1.906.354	501.189

* Københavns kommune har i 2010 ændret regnskabspraksis vedr. periodisering af betaling af afgifter ifm. salg af kommunale energiforsyningsselskaber, hvilket har medført et udgift på 1.042 mio. kr. Heraf vedrører 775 mio. kr. tidligere år, hvor ændringen samtidigt medfører en tilsvarende merindtægt på tilskud og udligning.

Stigende indtægter

En væsentlig årsag til forbedringen af resultatet er, at indtægter fra tilskud og udligning er steget med 80,0 pct. (3.329 mio. kr.) i forhold til 2009. Dette skyldes bl.a. en ændring af regnskabspraksis vedr. udlodninger fra energivirksomheder, som isoleret set medfører en stigning i indtægterne på 1.697 mio. kr. Den resterende del af stigningen (1.632 mio. kr.) kan henføres til stigende tilskud, herunder beskæftigelsestilskud vedr. forsikrede ledige, tilskud til madordninger i daginstitutioner, øget beløb fra kvalitetsfonden i 2010 og tilskud til ældreområdet iht. finansloven for 2010.

Skatteprovenuet er steget med 5,1 pct. i forhold til 2009. De samlede indtægter stiger i alt til 31.160 mio. kr., hvilket er 4.475 mio. kr. eller 16,8 pct. mere end året før.

Udviklingen i skattefinansierede driftsudgifter

I 2010 steg kommunens samlede nettodriftsudgifter med 1.898 mio. kr. til 28.717 mio. kr. Stigningen kan hovedsageligt henføres til en stigning i kommunens overførselsudgifter på 22,1 pct., idet der bl. a. er udbetalt ydelser til forsikrede ledige i hele år 2010, mens området kun delvist var kommunalt i 2009.

I faste priser er kommunens serviceudgifter steget med 0,7 pct. fra 2009 til 2010 bl.a. som følge af nye opgaver, og ligger dermed også i 2010 under serviceudgiftsloftet. Pr. indbygger er serviceudgifterne faldet med 1,3 pct.

Ændret regnskabspraksis påvirker renteindtægter

De finansielle poster, som omfatter rentebetalinger og realiserede kursgevinster/tab, er i 2010 påvirket af en ændring af regnskabspraksis vedr. udlodninger fra energivirksomheder, som medfører et kurstab på 1.067 mio. kr. De øvrige renteposter, realiserede kursgevinster og kurstab giver samlet en indtægt på 203 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 180 mio. kr. i forhold til 2009, hvor det samlede finansielle nettoresultat var på 383 mio. kr. Faldet skyldes et meget lavt renteniveau i 2010, der påvirker renteindtægterne på kommunens finansielle aktiver. Renteudgifterne faldt ikke helt tilsvarende i 2010, idet over halvdelen af kommunens langfristede gæld er fastforrentet, hvilket til gengæld mindsker virkningen af evt. kommende rentestigninger på kommunens renteudgifter.

Indtægter, driftsudgifter og renteudgifter udgør resultatet af ordinær driftsvirksomhed, som er steget fra 249 mio. kr. i 2009 til 1.578 mio. kr. i 2010. Resultatet af ordinær driftsvirksomhed indgår i beregningen af den strukturelle driftsbalance, hvor der korrigeres for en række kommunespecifikke forhold, bl. a. driften af ældreboliger, tjenestemandspensioner på forsyningsområdet samt ekstraordinære kvalitetsfundsmidler. Dette medfører, at den strukturelle driftsbalance pr. indbygger i 2010 udgør 5.744 kr. pr. indbygger, hvilket er en stigning i forhold til 2009 på 33,3 pct.

Anlægsområdet

Bruttoanlægsudgifterne på det skattefinansierede område i Københavns Kommune er fra 2009 til 2010 i faste priser faldet med 2,2 pct., hvorimod der var budgetteret med en stigning på 22,3 pct. Det lavere udgiftsniveau er udtryk for, at mange planlagte og finansierede anlægsaktiviteter ikke blev gennemført i løbet af 2010, og derfor udskudt til 2011 eller senere.

Forsyningsvirksomhed og ekstraordinære poster

Forsyningsområdet, som over en årrække skal hvile i sig selv, påvirker det samlede resultat i 2010 negativt med 73 mio. kr. Underskuddet nedbringer det opbyggede mellemværende med den skattefinansierede del af kommunen til 2 mio. kr.

Kommunen kategoriserer engangsindtægter fra udlodninger ifm. salg af virksomheder som ekstraordinære indtægter. Der blev ifm. aftalen om Kickstart København i 2010 indtægtsført en udlodning fra Københavns Energi til kommunen på 700 mio. kr., som er blevet anvendt til finansiering af anlægsprojekter i aftalen.

Det samlede resultat

Københavns Kommunes udgiftsbaserede regnskab i 2010 viser et samlet overskud på 502 mio. kr. Dette er en markant forbedring i forhold til 2009, hvor der blev realiseret et underskud på 1.906 mio. kr. Også i forhold til det vedtagne budget, hvor der var budgetteret med et underskud på 658 mio. kr., er der sket en forbedring af bundlinjen.

Resultatet bærer præg af forsinkelser i gennemførelsen af anlægsprojekter. Der forventes i 2011 et underskud på 1.239 mio. kr., hvilket afspejler mange allerede finansierede udskudte anlægsprojekter, der søges gennemført i 2011.

I det omkostningsbaserede regnskab, der indeholder bl.a. afskrivninger og hensættelser til tjenestemandspension, er der i 2010 et resultat på 1.605 mio. kr.

INITIATIVER TIL BEDRE ØKONOMI-STYRING OG REGNSKABSVÆSEN

Københavns Kommunes overordnede økonomi og økonomistyring har det godt. På samme tid er der dog også jævnlige eksempler på mangelfuld økonomistyring i kommunen på afgrænsede områder. Københavns Kommune har derfor i de seneste år arbejdet intenst med at forbedre økonomistyringen via initiativer under overskriften ”Styr på økonomien”. Et arbejde, som resulterede i en række initiativer i 2010, og som videreføres med nye initiativer i 2011.

Budgetopfølgning

Kommunen har i 2010 gennemført en systematisk periodisering af drifts- og anlægsbudgettet på bevilningsniveau, en periodisering, som har dannet grundlag for en månedsrapport til Økonomiudvalget. Periodiseringen udvides i 2011 til også at skulle foretages på IM-funktionsniveau. Herved understøttes kravet i 2011 om, at kommunerne skal udarbejde halvårsregnskaber.

Der udarbejdes 3 gange årligt forventet regnskab til Økonomiudvalget. De forventede regnskaber er centrale rapporteringer, der i løbet af året danner grundlag for styring af kommunens samlede serviceudgifter, og er med til at sikre overholdelse af den samlede budgetramme.

Kommunen arbejder i øjeblikket på at forbedre denne rapportering ved at forkorte den tid, det tager at udarbejde det forventede regnskab for kommunen. Dette vil sikre en mere aktuel rapportering til Økonomiudvalget, og dermed en forbedring af handlingsmulighederne som følge af budgetrisici.

Fælles forretningsgange

I forbindelse med budget 2010 blev der givet en varig årlig bevilling på 0,8 mio. kr. til identificering og udarbejdelse af fælles forretningsgange. De fælles forretningsgange skal bidrage til at frigøre administrative ressourcer i forvaltningerne og sikre en hurtigere, mere præcis og mere gennemskuelig budgetopfølg-

ning samt sikre en ensartet og professionel håndtering af kommunens løbende betalinger.

I 2010 er der konkret igangsat udarbejdelse af fælles tværgående forretningsgange for håndtering af debitorer, håndtering af kreditorer og udvidet budgetopfølgning. De i 2010 igangsatte forretningsgange forventes færdiggjort i første halvår af 2011, og derudover igangsættes i 2011 udarbejdelsen af fælles forretningsgange vedrørende direkte bogføring, intern afregning, moms og projektilskud.

Bedre ledelsesrum

Som en del af budgetaftale 2010 blev projekt om ”Bedre ledelsesrum” igangsat, og projektet er yderligere udvidet i 2011. Projektets slutprodukt bliver etableringen af en portal for institutionslederne – ”Ledersiden” – som indeholder både økonomi- og HR-data samt kvalitets- og tilfredshedsmål.

Herudover arbejdes der med udvikling af selvbetjeningsløsninger på økonomi- og HR området. En selvbetjeningsløsning er et indberetningssystem, der sikrer nem og pålidelig digital indberetning af data.

Der er foreløbig udarbejdet to selvbetjeningsløsninger på økonomiområdet i 2010, og i budget 2011 er der afsat midler til udarbejdelse af yderligere selvbetjeningsløsninger. Det drejer sig blandt andet om løsninger til ansættelser, indberetning af sygdom, barsel, orlov og andet fravær, hvilket bl.a. vil sikre en korrekt og ensartet måde at håndtere hjemtagelsen af dagpenge- og barselrefusioner på. Et område, som eksplicit har været nævnt i revisionsrapporter samt været fremhævet hos institutionslederne i kommunen som vigtigt. Endvidere arbejdes der med at udvikle en løsning til at sikre, at de decentrale institutioners budgetter periodiseres i kommunens økonomisystem.

Fælles betalingsprincip

For at sikre en rettidig og effektiv fakturabetaling fik Københavns Kommune i 2010 én fælles betalingspolitik, som lyder: "betaling senest 30 dage efter modtagelse af faktura".

Det nye betalingsprincip skal sikre, at nuværende og fremtidige leverandører får betaling for deres ydelser og leverancer til kommunen senest 30 dage efter, at

fakturaen er modtaget af den rette enhed i kommunen. Det nye princip skal endvidere skabe klarhed over for kommunens leverandører om, hvornår de senest kan forvente at modtage betaling. Det fælles betalingsprincip og det generelle fokus på rettidig betaling af regninger har øget andelen fra 68 pct. i 2009 til 89 pct. i 2010.

DET KOMMENDE ÅR

Det stigende folketal samt 0-vækst i årene fremover sætter Københavns Kommunes økonomi under pres. Det stigende folketal - og særligt det stigende børnetal - medfører stigende udgifter til service. Udgifter der nødvendiggør effektiviseringer og kræver fokus på at gøre tingene smartere og billigere.

Genopretningsplan og Økonomiaftalen

Genopretningsplanen som Regeringen og Dansk Folkeparti præsenterede i maj 2010, indebar en aftale om nulvækst i kommunerne i perioden 2011 - 2013. Dette afspejledes i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi for 2011 som indebærer, at kommunerne under ét ikke må bruge flere penge i 2011 end i 2010. Borgerrepræsentationen har i den sammenhæng besluttet en flerårig kurs om et fortsat fokus på effektiviseringer og besluttet, at der skal effektiviseres for 250 mio. kr. årligt frem til 2014.

Kommunerne er også i 2011 underlagt et serviceloft og det betingede bloktilskud, som bortfalder, hvis kommunerne ikke overholder aftalen, blev forhøjet til 3 mia. kr. Det betyder, at der fortsat er behov for en stram og sikker økonomistyring i 2011, således at budgettet for serviceudgifter overholdes, og Københavns Kommune kan tage sin del af ansvaret for kommunernes samlede økonomi. Som led i Genopretningsplanen og efterfølgende aftalen om kommunernes økonomi for 2011, skal der i 2011 som noget nyt i kommunerne udarbejdes et halvårsregnskab. Formålet er at give en mere grundig og sikker økonomistyring, således at den kommunale økonomi holdes på sporet. I København vil halvårsregnskabet understøtte den igangværende udvikling af en stærk regnskabskultur i kommunen fra institution til centralforvaltning.

Daginstitutioner og skoler

Den seneste befolkningsprognose fra marts 2011 viser, at der kommer 1.558 flere 0-5-årige i 2011 end i 2010. Det betyder, at der skal skabes endnu flere vuggestue- og børnehavepladser i 2011 end forventet, og det samme er tilfældet i årene efter 2011. Det er positivt, at så mange familier med børn vælger at blive i København. For kommunen betyder det øgede skatteindtægter, men det betyder samtidig en række udfordringer med at skabe gode rammer for byens børn indenfor servicerammen. I en situation med nulvækst er det derfor fortsat nødvendigt at have fokus på at nedbringe enhedsomkostningerne og andre effektiviseringer for at skabe plads til service til de mange nye københavnere.

Det er ligeledes nødvendigt at investere i at forbedre de københavnske skoler, så de er klar til at tage imod de mange børn, der når skolealderen i de kommende år. De unge københavnere er en vigtig ressource, og der skal skabes gode fysiske rammer for deres udvikling.

For at imødekomme renoveringsefterslæbet på de københavnske skoler, er der i 2011-14 bevilliget 50 mio. kr. årligt alene til renovering af eksisterende skolebygninger.

Derudover er det i forbindelse med aftalen om KBH i vækst aftalt, at investere yderligere 231 mio. kr. i perioden 2011 til 2013 til gennemgribende renovering af seks københavnske skoler. Der udestår derudover et renoveringsefterslæb på næsten 2 mia. kr., som vil blive prioriteret i de kommende år.

Samtidig skal kapaciteten på eksisterende skoler udvides i takt med, at der kommer flere skolebørn i områderne, og i de nye boligområder skal der etableres helt nye skoler. Det er en stående udfordring at tilrettelægge kapacitetsudvidelsen på skoleområdet således, at den ikke medfører unødige gener for børn, lærere og forældre.

Anlæg og fast track

Der er i budgettet for 2011 afsat hele 4,1 mia. kr. til anlæg. Det høje anlægsniveau i København vidner som udgangspunkt om en sund økonomi med rum til investeringer. Samtidig er det dog også udtryk for de store udfordringer, som byen står overfor som følge af den stigende demografi. Endelig er det et udtryk for, at Københavns kommune på en række områder ønsker at investere sig til effektiviseringer, der kan føre til lavere enhedspriser.

Det er generelt en stor udfordring at nå at etablere de besluttede anlæg, og regnskabet for 2010 var også kun marginalt højere end 2009 til trods for, at der var afsat betydeligt flere midler til anlæg.

Årsagerne til det stagnerende anlægsforbrug vil i 2011 blive undersøgt, og der udarbejdes forslag til hvordan den samlede kapacitet på anlægsområdet i Københavns Kommune kan øges. Mulige initiativer vil være oprettelsen af en pulje til projekteringsudgifter, et fælles system til indrapportering og styring af anlægsprojekter.

Beskæftigelse og nye refusionsregler

Stigningen i den Københavnske ledighed var i 2010 under stigningen på landsplan. Det er positivt. Desværre forventes det ikke, at ledigheden er færdig med at stige. Det er forventningen, at ledigheden topper medio 2011, hvorefter den forventes at falde resten af året. I forhold til 2010 forventes en gennemsnitlig stigning på 3-4 pct. Det betyder, at udgifter til overførsler vil være stigende og beskæftigelses- og aktiveringsindsatsen igen vil være i fokus.

Folketinget har i december 2010 vedtaget nye regler for statsrefusion på beskæftigelsesområdet, der trådte i kraft 1. januar 2011. Ændringen øger kommunernes samlede udgifter med i alt 8,4 mia. kr. Københavns Kommune forventer et betydeligt tab i både 2011 og 2012. Lovændringen indebærer nedsatte og harmoniserede satser for statsrefusion.

Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudgifter

Regeringen har fremsat et lovforslag om en ny betalingsmodel for den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet, som vedrører kommunernes betaling til regionen. Den nye model afskaf-

fer det kommunale grundbidrag og øger tilsvarende den kommunale aktivitetsbestemte medfinansiering. Grundtanken i omlægningen af grundbidraget til et aktivitetsbestemt bidrag er, at styrke det kommunale incitament til en effektiv pleje- og forebyggelsesindsats.

Den nye model for kommunal medfinansiering, som skal gælde fra 2012, påvirker Københavns Kommunes samlede udgifter i mindre omfang. Påvirkningen forventes at være positiv. Omlægningen vil dog medføre en større budgetusikkerhed på området, i og med kommunerne ikke direkte kan påvirke den aktivitetsbestemte medfinansiering (antallet af indlæggelser) på kort sigt. Københavns Kommune arbejder løbende på den langsigtede indsats via en effektiv pleje- og forebyggelsesindsats.

LEDELSESPÅTEGNING

Undertegnede erklærer hermed, at regnskab 2010 for Københavns Kommune er aflagt i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets budget og regnskabssystem, at den anvendte regnskabspraksis anses for hensigtsmæssig, samt at regnskabet giver et retvisende billede af kommunens økonomi.

Den enkelte borgmester og direktør skriver under for den del af regnskabet, der vedrører deres udvalgsområde. Overborgmesteren og Økonomiforvaltningens administrerende direktør skriver under for Københavns Kommunes samlede regnskab.

Økonomiudvalget

Overborgmester
Frank Jensen

Økonomiforvaltningen

Administrerende Direktør
Claus Juhl

Børne- og Ungdomsudvalget

Borgmester
Anne Vang

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Administrerende Direktør
Else Sommer

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Borgmester
Anna Mee Allerslev

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Administrerende Direktør
Morten Binder

Kultur- og Fritidsudvalget

Borgmester
Pia Allerslev

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Administrerende Direktør
Carsten Haurum

Socialudvalget

Borgmester
Mikkel Warming

Socialforvaltningen

Administrerende Direktør
Anette Laigaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Borgmester
Ninna Thomsen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Administrerende Direktør
Lene Sillasen

Teknik- og Miljøudvalget

Borgmester
Bo Asmus Kjeldgaard

Teknik- og Miljøforvaltningen

Administrerende Direktør
Hjalte Aaberg

KØBENHAVNS KOMMUNES ANVENDTE REGNSKABSPRAKSIS

Københavns Kommune aflægger regnskab i henhold til gældende lovgivning og inden for retningslinjerne fastlagt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Udgiftsregnskabet

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle indtægter og udgifter samt forskydninger i de finansielle balanceposter. Samtlige udgifter finansieres af samtlige indtægter.

Generelt anvender Københavns Kommune transaktionstidspunktet som grundlag for registrering af indtægter og udgifter. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i indtjeningsåret. Forudsætningen er dog, at indtægten kan opgøres pålideligt. Ligeledes indregnes alle udgifter, der vedrører året, hvis udgifterne er faktureret eller på anden vis kan dokumenteres pålideligt.

I øvrigt følges Indenrigs- og Sundhedsministeriets særlige regler for kontering og regnskabsaflæggelse.

Værdipapirer og kapitalandele

Børsnoterede obligationer, investeringsbeviser og aktier måles til dagsværdi (kursværdi) på balancedagen. Ikke børsnoterede kapitalandele/værdipapirer måles til andel af indre værdi i henhold til senest godkendte årsrapport for pågældende selskab.

Værdiregulering af værdipapirer sker via egenkapitalen. Realiserede tab og gevinster opgøres som forskellen mellem salgssum og bogført værdi pr. seneste 1. januar og registreres via resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris, dvs. til nominal værdi, og værdireguleres ikke i det udgiftsbaserede regnskab.

Afskrivninger foretages, når der er konstaterbare tab, dvs. beløbet er uerholdeligt.

Værdien af Københavns Kommunes langfristede tilgodehavende vedrørende tilbagekøbsrettigheder er opgjort ud fra summen af de aktuelle frikøbsbeløb for hver enkelt ejendom på balancedagen. Frikøbsbeløbet beregnes ved tilbagediskontering med en realrente på 4 pct. p.a. af kommunens forventede provenu ved tilbagekøbet - opgjort som forskellen mellem den seneste offentlige ejendomsvurdering fratrukket det tinglyste tilbagekøbsbeløb.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsposter indregnes til nominal restgæld.

Eventualrettigheder- og forpligtelser

Eventualrettigheder- og forpligtelser, herunder afgivne garantier, indregnes ikke i balancen, men anføres i en oversigt over eventualrettigheder- og forpligtelser i årsregnskabet.

Omkostningsregnskabet

Københavns Kommune udarbejder frivilligt et omkostningsbaseret driftsregnskab som udover alle indtægter, udgifter samt balanceforskydninger også indeholder beregnede omkostninger, f.eks. bevægelser på de ikke-finansielle aktiver samt hensættelser.

Generelt for anlægsaktiver

Københavns Kommune indregner kun aktiver som indgår i den kommunale serviceproduktion og har en kostpris på over 100.000 kr.

Ved nybygning, tilbygning eller væsentlig modernisering aktiveres aktiver som enkeltvis er under den fastsatte aktiveringsgrænse på 100.000 kr. som samlede anskaffelser, hvis de enten er identiske eller har samme funktion/formål.

Ikke-operative aktiver aktiveres ikke, dette gælder f.eks.:

- Parker, strande mv.
- Veje og anden infrastruktur
- Kunstværker, historiske samlinger mv.

Afskrivningsgrundlag mv.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Negative restværdier - hvilket f.eks. er udgifter til bortskaffelse/reetablering - skal kun registreres i anlægskartoteket som en note.

Med hensyn til kostpris er der nedenstående tilføjelse:

- Grunde og bygninger anskaffet før den 1. januar 1999 værdiansættes til seneste offentlige vurdering før januar 2004. Disse afskrives over den fulde afskrivningsperiode fra 1. januar 2004.

Der foretages ikke afskrivning på følgende aktiver:

- Aktiver under udførelse
- Grunde
- Grunde og bygninger bestemt til videresalg. Disse skal fremgå af en særskilt regnskabspost under omsætningsaktiver, når der foreligger en politisk beslutning om at de pågældende grunde og bygninger skal sælges og ikke længere indgår i den kommunale serviceproduktion.

Forbedring og vedligeholdelse

Forbedringsudgifter sidestilles med anskaffelser, mens vedligeholdelsesudgifter anses som driftsudgifter. Forbedringsudgifter i form af renoveringer, tilbygninger og udvidelser registreres sammen med det oprindelige aktiv eller opføres særskilt i anlægskartoteket.

Afskrivninger

Der foretages lineære afskrivninger baseret på Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering af aktivernes forventede maksimale restlevetid:

- Administrationsbygninger, beboelsejendomme m.m. 50 år.
- Øvrige bygninger (skoler, daginstitutioner m.m.) 30 år.
- Transmissions- og ledningsanlæg 75 - 100 år.
- Tekniske anlæg i øvrigt 20 - 50 år.
- Maskiner, specialudstyr, transportmidler 15 år.
- Inventar, herunder computere, IT- og Av-udstyr 3 - 10 år.

- Investeringer til indretning i lejede lokaler samt installationer i disse skal afskrives over lejeaftalens varighedsperiode, dog max. 10 år.
- Forudbetalt leje / deposita klassificeres som et omsætningsaktiv, som der ikke afskrives på.
- Immaterielle aktiver maksimalt 10 år. Levetid fastsættes efter konkret vurdering af det enkelte aktiv.

I øvrigt anvendes de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet og KL udmeldte vejledende levetider for specifikke aktiver.

Op- og nedskrivninger

Opskrivninger foretages som udgangspunkt ikke. Derimod foretages der nedskrivninger, når der indtræffer en objektiv konstaterbar hændelse, der resulterer i en varig forringelse i kvalitet, kapacitet eller fremtidig økonomisk nytte af aktivet.

Finansielt leasede aktiver

Leasing af aktiver af finansielle årsager, hvor hovedstolen udgør mindst 100.000 kr., optages både som et anlægsaktiv og som en finansiell forpligtelse.

Indregning og måling sker efter de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldte retningslinier, herunder beregning af nutidsværdi for anlægget og kapitaliseret restforpligtelse.

Varebeholdninger

Der sker registrering af varebeholdninger, når værdien overstiger 1 mio. kr. Herudover indregnes varebeholdninger, hvis der årligt sker væsentlige forskydninger i lagerstørrelsen, og lagerets værdi overstiger 100.000 kr.

Grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg indregnes til bogført værdi.

Eventuelle differencer mellem bogført værdi og realiseret salgspris indregnes som gevinst/tab under Økonomiforvaltningen i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris. Dog foretages der nedskrivning til nettorealiseringsværdien, hvis der er risiko for tab.

Nedskrivningen foretages med modpost på egenkapitalen ud fra en vurdering af de enkelte debitorforhold og/eller statistisk forventelige tab.

Tjenestemandspensionsforpligtelser

Kommunens nettoforpligtelser til tjenestemandspensioner er opgjort i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Kravet heri er, at der minimum hvert 5. år foretages en aktuarberegning. I den mellemliggende periode foretages der korrektioner af forpligtelser som følge af optjening af ret til pension (20,3 pct. af årets pensionsberettigede løn) og udbetaling af pension.

Gæld vedr. feriepenge

Feriepengegælden optages i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner ikke i det omkostningsbaserede regnskab.

Øvrige hensættelser

Øvrige forpligtelser over 100.000 kr. hensættes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er overvejende sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er ændret på følgende områder i forhold til regnskab 2009:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har gjort det frivilligt for kommunerne at udarbejde et omkostningsbaseret driftsregnskab. Københavns Kommune har valgt, fortsat at udarbejde et omkostningsbaseret regnskab, dog med følgende ændringer:

- Bunkning af anlægsaktiver er i 2010 foretaget i henhold til de indtil december 2010 gældende regler. Fremadrettet vil der ikke blive foretaget indregning af bunkede aktiver.
- En frivillig opgørelse af den beregnede feriepengeforpligtelse foretages ikke fra regnskab 2010 og fremadrettet.
- Den betingende modregning i bloktilskuddet som følge af udlodninger fra forsyningsvirksomheder henføres fra og med regnskab 2010, som en udgift i det år udlodningen modtages med modpost på kortfristet gæld, der efterfølgende udlignes i takt med den faktiske modregning i bloktilskuddet.

REGNSKABSOPGØRELSE

UDGIFTSBASERET REGNSKAB

Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Regnskab 2009	Vedtaget budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010
Skatter	22.522.295	23.714.350	23.648.370	23.667.410
Tilskud og udligning	4.162.669	6.887.121	7.487.527	7.492.290
Note 1 Indtægter	26.684.964	30.601.471	31.135.897	31.159.700
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	944.792	926.284	1.180.619	950.415
Transport og infrastruktur	241.661	260.016	270.343	269.005
Undervisning og kultur	3.842.139	3.845.116	4.203.147	3.812.409
Sundhedsområdet	1.622.260	1.668.404	1.751.982	1.766.699
Sociale opgaver og beskæftigelse	15.813.214	17.491.491	18.038.341	17.432.884
Fællesudgifter og administration m.v.	4.354.432	4.889.540	3.939.812	4.485.921
Driftsudgifter	26.818.500	29.080.851	29.384.244	28.717.333
= Driftsresultat før finansiering	-133.536	1.520.620	1.751.653	2.442.367
Renteindtægter inkl. udbytte	776.204	272.543	375.171	373.950
Renteudgifter	-213.017	-229.274	-190.389	-197.499
Realiseret kursgevinst/tab, netto	-89.864	-40.000	18.841	1.736
Afgift vedr. afståelse af energivirksomheder	0	0	-1.059.000	-1.042.175
Note 2 Finansielle poster, netto	382.965	83.269	-855.377	-863.988
= Resultat af ordinær driftsvirksomhed	249.429	1.603.889	896.276	1.578.379
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	628.479	663.580	635.468	610.586
Transport og infrastruktur	476.342	714.379	596.376	551.613
Undervisning og kultur	735.855	522.361	707.270	662.314
Sundhedsområdet	28.317	42.405	56.533	28.807
Sociale opgaver og beskæftigelse	261.189	737.724	459.020	365.656
Fællesudgifter og administration m.v.	210.168	286.083	183.336	137.405
Samlede bruttoanlægsudgifter	2.340.351	2.966.532	2.638.002	2.356.381
Samlede anlægsindtægter	-455.746	710.084	740.682	652.522
Anlægsudgifter, netto	1.884.605	2.256.448	1.897.321	1.703.859
= Resultat af det skattefinansierede område	-1.635.176	-652.559	-1.001.045	-125.479
Drift (indtægter - udgifter)	-340.377	5.955	-49.886	-34.373
Anlæg (indtægter - udgifter)	-21.158	-11.652	-31.196	-38.958
Note 3 Forsyningsvirksomheder	-361.535	-5.697	-81.082	-73.331
= Resultat før ekstraordinære poster	-1.996.712	-658.256	-1.082.127	-198.811
Note 4 Ekstraordinære indtægter	90.357	0	780.000	700.000
= RESULTAT I ALT	-1.906.354	-658.256	-302.127	501.189

OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB

Resultatopgørelse i 1000 kr.	2009	2010	
Skatteindtægter	22.522.295	23.667.410	
Indtægter fra tilskud og udligning	4.162.669	7.492.290	Note 5
= Samlede indtægter	26.684.964	31.159.700	Note 1
Byudvikling, bolig og miljø	1.356.721	979.590	
Transport og Infrastruktur	661.323	732.406	
Undervisning og Kultur	4.663.630	4.325.875	
Sundhedsområdet	1.654.233	1.802.321	
Sociale opgaver og beskæftigelse	16.352.636	17.735.853	
Fællesudgifter og administration	3.603.837	3.737.328	
Samlede primære omkostninger	28.292.380	29.313.372	
= Resultat før finansielle poster	-1.607.416	1.846.328	
Finansielle nettoindtægter	382.966	-863.988	Note 2
= Resultat af de skattefinansierede område	-1.224.450	982.341	
Forsyningsvirksomheder	-365.294	-77.082	Note 3
= Resultat før ekstraordinære poster	-1.589.744	905.259	
Ekstraordinære indtægter – Salg af aktier og andelsbeviser m.v.	90.357	700.000	Note 4
= ÅRETS RESULTAT	-1.499.387	1.605.259	

OMREGNINGSTABEL

I 1.000 kr.	2010
Årets resultat fra det omkostningsbaserede regnskab	1.605.259
– aktiverede nettoanskaffelser	-816.770
+ af- og nedskrivninger	473.979
–/+ lagerforskydning	611
+ omkostninger for fremtidige pensioner	236.378
– udbetalte tjenestemandspensioner	-1.006.940
+ øvrige periodiserede omkostninger	11.807
– leasingydelse	-3.476
+ beregnede leasingrenter	341
ÅRETS RESULTAT EFTER UDGIFTSREGNSKABET	501.189

BALANCE

I 1.000 kr.	Primo 2010	Ultimo 2010
Grunde og bygninger	13.803.874	12.957.152
Tekniske anlæg	422.204	412.867
Inventar	119.528	154.091
Aktiver under opførelse	862.108	1.172.787
Materielle anlægsaktiver	15.207.714	14.696.896
Immaterielle anlægsaktiver	46.219	37.221
Immaterielle anlægsaktiver	46.219	37.221
Note 6 Aktier og andelsbeviser m.v.	15.583.513	14.947.479
Note 7 Andre langfristede tilgodehavender	17.416.289	14.414.440
Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-71.364	-1.643
Finansielle anlægsaktiver	32.928.438	29.360.276
Anlægsaktiver i alt	48.182.371	44.094.393
Omsætningsaktiver: Varebeholdninger	14.765	23.154
Omsætningsaktiver: Fysiske anlæg til salg	125.900	190.808
Omsætningsaktiver: Tilgodehavender	547.723	385.662
-herunder tilgodehavender hos staten	218.930	638.024
-herunder kortfristede tilgodehavender i øvrigt	328.792	-252.362
Omsætningsaktiver: Værdipapirer (Pantebreve)	80.743	52.325
Note 8 Likvide beholdninger	4.673.276	6.915.589
Omsætningsaktiver i alt	5.442.407	7.567.539
AKTIVER I ALT	53.624.778	51.661.932

BALANCE (FORTSAT)

I 1.000 kr.	Primo 2010	Ultimo 2010	
Egenkapital	25.821.937	21.673.275	Note 9
Hensatte forpligtigelser	17.963.818	21.614.759	Note 10
Langfristet gæld	4.658.772	4.643.446	Note 11
Gæld vedr. finansielt leasede aktiviteter	7.736	3.278	
Langfristede gældsforpligtigelser	4.666.509	4.646.724	
Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	64.633	55.834	
Kassekredit	0	0	
Kortfristet gæld til staten	1.271.289	698.587	
Skyldige feriepenge	1.901.517	172.018	
Kortfristet gæld i øvrigt	1.935.075	2.800.736	
Kortfristede gældsforpligtigelser	5.107.881	3.671.341	Note 12
Gæld i alt	9.839.023	8.373.898	
PASSIVER I ALT	53.624.778	51.661.932	

FINANSIERINGSOVERSIGT

Finansieringsoversigt 2010	i 1.000 kr.
Likvide beholdninger primo 2010	4.673.276
Årets resultat inkl. ekstraordinære poster	501.189
Lånoptagelse	2.608.448
Finansforskydninger:	
Tilgodehavender hos staten	-421.417
Kortfristede tilgodehavender	-48.245
Langfristede tilgodehavender	698.753
Kortfristet gæld til staten	391.282
Kortfristet gæld i øvrigt	1.129.100
Værdireguleringer af likvide aktiver	12.410
Øvrige forskydninger	-8.799
= Finansforskydninger	1.753.083
Afdrag på gæld	-2.620.407
= LIKVIDE BEHOLDNINGER ULTIMO 2010	6.915.589

PENGESTRØMSOPGØRELSE I 1.000 KR.

	2010
Resultat omkostningsbaseret regnskab	1.605.259
Afskrivninger, tilbageført	473.979
Hensættelser, tilbageført	236.378
Betalte tjenestemandspensioner	-1.006.940
Note 13 Periodiseringer, øvrige finansforskydninger m.m.	1.762.366
= Likviditet fra driften	3.071.041
Køb af materielle anlægsaktiver	-828.509
Salg af anlægsaktiver	11.739
Køb af finansielle anlægsaktiver	0
Forskydninger grunde og bygninger til videresalg	0
= Likviditet fra investeringsaktiviteter	-816.770
Afdrag på lån	-2.620.407
Optagelse af lån	2.608.448
= Likviditet fra finansiering	-11.959
LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET	2.242.313
Likviditet primo	4.673.276
Likviditet ultimo	6.915.589
LIKVIDITETSÆNDRING I ÅRET	2.242.313

NOTER

NOTE I – INDTÆGTER FRA SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING

1.000 KR.

Skatter

Kommunal- og indkomstskat	18.205.218
Selskabsskat	1.327.757
Anden skat pålignet visse indkomster	117.724
Grundskyld	2.569.556
Anden skat på fast ejendom	1.447.155
Øvrige skatter og afgifter	0

Skatter i alt

23.667.410

Tilskud og udligning

Udligning og generelle tilskud	6.395.388
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	368.016
Kommunale bidrag til regionerne – grundbidrag til sundhedsområdet	-692.724
Sektorspecifikke udligningsordninger	0
Særlige tilskud	1.438.176
Refusion af købsmoms	-16.566

Tilskud og udligning i alt

7.492.290

SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING I ALT

31.159.700

NOTE 2 – RENTER

I.000 KR.

Renteindtægter	373.950
Renteudgifter	-197.499
Realiseret kurstab	-1.040.439
RENTER I ALT	-863.988

Kommunens samlede nettorenteindtægter i 2010 er væsentligt påvirket af et afgiftsbetinget kurstab vedr. ændret regnskabspraksis. Den betingende modregning i bloktilskuddet som følge af udlodninger fra forsyningsvirksomheder henføres fra og med regnskab 2010 som en udgift i det år, udlodningen modtages. Dette medfører ift. tidligere regnskabspraksis en negativ påvirkning af resultatet i 2010, men en forbedring i 2011. Kurstab i 2010 omfatter herudover en indregning af udgifter ifm. tidligere års udlodninger fra energivirksomheder. Effekten af indregning af kurstab vedr. tidligere år modsvares af indtægtsføring af ikke-udbetalt bloktilskud i 2010, som nedbringer gælden til staten.

Det kurstab, der reelt kan henføres til 2010, er herefter på ca. 283 mio. kr., som er betinget af en udlodning på 700 mio. kr. fra Københavns Energi ifm. Kickstart København.

Udover ovenstående nettorenteudgifter på 864 mio. kr. har Københavns Kommune i 2010 haft en urealiseret kursgevinst på ca. 40,7 mio. kr. på likvide og deponerede aktiver. Kursgevinsten er sammensat af (i t.kr.):

Kommunens investeringsforening	49.016
Obligationsbeholdning	-8.357
UREALISERET KURSGEVINST I ALT	40.659

NOTE 3 – FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

Området er omfattet af "hvile i sig selv" princippet, hvilket indebærer, at området set over en årrække ikke må oppebære hverken overskud eller underskud.

NOTE 4 – EKSTRAORDINÆRE INDTÆGTER

I 2010 modtog kommunen i forbindelse med Kickstart København en udlodning fra Københavns Energi på 700 mio. kr. 60 pct. af beløbet er deponeret, og 40 pct. af beløbet vil blive modregnet i det statslige bloktilskud for 2012. Det deponerede beløb indgik i finansieringen af nye aktiviteter i 2010. En budgetteret udlodning fra Udviklingselskabet Prøvestenen P/S i samme forbindelse kunne ikke modtages i 2010, men udbetales i 2011.

Udlodninger fra ejede virksomheder, der konteres på 7.32.21, defineres i Københavns Kommune som ekstraordinære indtægter, idet indtægten har karakter af en engangsbetaling.

NOTE 5 – INDTÆGTER FRA TILSKUD OG UDLIGNING

Kommunens indtægter fra tilskud og udligning er steget med 3,3 mia. kr. mellem 2009 og 2010, hvilket svarer til ca. 80 pct. Årsagen er hovedsageligt følgende forhold:

1. Der er sket en ændring i regnskabspraksis ved modregning i bloktilskuddet vedr. udlodning fra energivirksomheder (ca. 0,8 mia. kr.).
2. Kommunen har i 2010 modtaget et større tilskud (ca. 1,3 mia. kr.) vedr. forsikrede ledige end året før, da de i 2009 kun delvist var et kommunalt opgaveområde.
3. Der er sket en væsentlig forøgelse af tilskud vedr. børnemadordninger, kvalitetsfondsmidler og tilskud til ældreområdet.

NOTE 6 – AKTIER OG ANDELSBEVISER

Kommunen har følgende væsentlige ejerandele i virksomheder, som hovedsageligt beskæftiger sig med forsynings- og transportopgaver

SPECIFIKATION AF POSTER OVER 100 MIO. KR. (1.000 KR.)	2009	2010
* Metroselskabet I/S	4.915.106	4.706.670
KE Varmeforsyning Holding P/S	4.319.127	4.253.163
KE Forsyning Holding P/S	3.611.434	3.644.504
Lynettefællesskabet I/S	1.037.000	1.065.736
CTR I/S	1.033.914	1.002.668
I/S Amagerforbrænding	631.399	618.198
I/S Vestforbrænding	145.831	158.929
Udviklingselskabet Prøvestenen P/S	114.315	118.342
Movia	0	0
** Udviklingselskabet By & Havn I/S	-275.827	-672.031
I ALT	15.583.513	14.947.479

* Metroselskabet egenkapital er nedskrevet i 2010, hvilket vil fremgå af kommunens regnskab for 2011

** Egenkapitalen i By & Havn er negativt påvirket af markedsværdiregulering af gælden samt den økonomiske krise på ejendomsmarkedet.

NOTE 7 – ANDRE LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

VÆSENTLIGE LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER, 1000 KR.	2009	2010
Tilbagekøbsrettigheder	8.893.546	6.889.272
Deponeringer	6.633.601	5.807.767
Landsbyggefonden	..*	..*
Tilgodehavende vedr. Nordhavnsvej	700.000	466.667
* Øvrige langfristede tilgodehavender	1.189.142	1.250.734
I ALT	17.416.289	14.414.440

* Den nominelle værdi af indskuddet beløber sig til 1.195.624 t. kr.

Værdien af andre langfristede tilgodehavender er faldet med 3.002 mio. kr., som skyldes fald på følgende poster:

- Fald i værdien af tilbagekøbsrettigheder på 2.005 mio. kr., som følge af nye ejendomsvurderinger, heri modregnet stigning efter kvalificering af værdierne vedr. udenbys ejendomme
- Deponeringsfrigivelser på 826 mio. kr. som er tilført kassen
- BY & Havns betaling af første rate vedr. Nordhavnsvejen på 233 mio. kr.

Indskud i Landsbyggefonden skal, jf. budget- og regnskabssystemet, angives i regnskab med "-". Kommunen anser dog indskuddet som et reelt tilgodehavende og vil fortsat forfølge inddrivelsen af fordringen mod Landsbyggefonden i henhold til lovens bestemmelser.

NOTE 8 - KOMMUNENS LIKVIDITET PR. 31.12.2010

1.000 KR.

Kontante beholdninger	7.006
Indskud i pengeinstitutter m.v.	607.637
Placerings- og investeringsforeninger	4.394.899
Realkreditobligationer	987.446
Kommunekreditobligationer	918.601
LIKVIDE AKTIVER I ALT	6.915.589

NOTE 9 – EGENKAPITAL (1000 KR.)

2010

Egenkapital primo 2010	25.821.937
+ Årets resultat i det udgiftsbaserede regnskab	501.189
+ Direkte posterings på balancen, med modpost på:	
Likvide aktiver	12.410
Tilgodehavender hos staten	-2.324
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-629.399
Langfristede tilgodehavender	-2.967.547
Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder mv.	69.721
Kortfristet gæld til staten	963.985
Kortfristet gæld i øvrigt	1.992.938
Langfristet gæld	7.825
Materielle anlægsaktiver	-510.818
Immaterielle anlægsaktiver	-8.998
Varebeholdninger	8.389
Fysiske anlæg til salg	64.908
Hensatte forpligtelser, herunder tjenestemandspensioner	-3.650.941
= Direkte posterings på balancen, i alt	-4.649.851
= EGENKAPITAL ULTIMO 2010	21.673.275

Kommunens egenkapital er i 2010 faldet fra 25,8 mia. kr. til 21,7 mia. kr. Hovedårsagen er, at der blev foretaget en ny aktuarberegning af tjenestemandspensionsforpligtelsen, som medfører et fald i egenkapitalen på ca. 3,7 mia. kr. Desuden er værdien af kommunens tilbagekøbsrettigheder, der konteres under langfristede tilgodehavender, på grund af en ny offentlig ejendomsvurdering faldet med ca. 2,0 mia. kr.

Andre forskydninger vedrører bl.a. ændring af regnskabspraksis vedr. skyldige feriepenge, der medfører en stigning i egenkapitalen på ca. 1,7 mia. kr.

NOTE 10 – HENSATTE FORPLIGTELSE

Kommunens hensatte forpligtelser på ca. 21.615 mio. kr. udgøres hovedsageligt af hensatte forpligtelser til tjenestemandspensioner på i alt 21.471 mio. kr. Beløbet er i 2010 blevet aktuarmæssigt genberegnet, hvilket har resulteret i en forøget hensættelse. Derudover indeholder posten hensættelser vedr. åremålskontrakter og omkostningsperiodiseringer.

NOTE 11 - LANGFRISTET GÆLD (I.000 KR.)

	2009	2010
Gæld vedr. grundskyldstilbagebetaling (By & Havn)	2.482.852	0
Anden langfristet gæld under Økonomiudvalget - Kommunekreditlån	1.546.329	4.035.930
Langfristet gæld under Teknik- og Miljøudvalget – fx vedr. byfornyelse	172.464	173.306
Langfristet gæld under Sundheds- og Omsorgsudvalget – fx vedr. ældreboliger	401.587	385.459
Anden langfristet gæld under andre fagudvalg	55.540	48.751
= LANGFRISTET GÆLD I ALT	4.658.772	4.643.446

NOTE 12– KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE

Kommunens kortfristede gældsforpligtelser er i 2010 faldet med 1.437 mio. kr. fra 5.108 mio. kr. primo 2010 til 3.671 mio. kr. ultimo 2010.

Skyldige feriepenge

En væsentlig årsag til faldet er ændringen i opgørelsen af skyldige feriepenge: I 2009 skulle kommuner efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler opgøre skyldige feriepenge til alle medarbejdere og optage forpligtelsen i balancen. Fra og med 2010 er det kun skyldige feriepenge til fratrådte og timelønnede medarbejdere, der indgår i balancen. Dette medfører et fald i skyldige feriepenge i balancen i 2010 på 1.729 mio. kr. fra 1.902 mio. kr. til 172 mio. kr.

Kortfristet gæld til staten

Den kortfristede gæld til staten er i 2010 faldet med 573 mio. kr. fra 1.271 mio. kr. til 699 mio. kr.

Det skyldes helt overvejende fald i skyldig skat til staten ifm. udlodning fra Københavns Energi til Københavns Kommune, hvor kommunen skal betale 40 pct. i skat til staten. Den skyldige skat betales gennem modregning i bloktilskud fra staten og har stået anført i balancen som gæld til staten.

Kortfristet gæld i øvrigt

Kortfristet gæld i øvrigt er i 2010 steget med 866 mio. kr. fra 1.935 mio. kr. til 2.801 mio. kr. En del af stigningen kan henføres til periodeafgrænsninger mellem årene i form af bl.a. stigende forskudsrefusioner herunder til sociale ydelser.

NOTE 13 - ØVRIGE FINANSFORSKYDNINGER

Forskydninger i hensættelser til åremålsansatte	9.586
Forskydninger vedr. KS	1.734
Betalte leasingydelse	-3.476
Beregnete leasingrenter	341
Lagerforskydninger	611
Direkte posteringer på likvide aktiver (jf. værdireguleringer i finansieringsoversigten)	12.409
Korrektion vedr. Donationer	-52
Korrektion vedr. fælles formål	539
Øvrige forskydninger i gæld og tilgodehavender, jf. finansieringsoversigten (ekskl. værdireguleringer)	1.740.674
I ALT	1.762.366
